

FAKULTA FILDZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra filozofie

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce (co se nehodí, škrtněte): ~~diplomová~~ / bakalářská

Posudek (co se nehodí, škrtněte): ~~vedoucího~~ / oponenta

Práci hodnotil(a) (u externích hodnotitelů uveďte též adresu a funkci ve firmě): Mgr. Libor Benda

Práci předložil(a): Radek Duchek

Název práce: Komunikace v prostředí nových technologií – Sociální sítě jako fenomén současnosti

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn): Cíl práce je vymezen velice široce a místy ne zcela srozumitelně. Slovy autora je cílem předložené práce „představit pomocí deskriptivní metody masová média a především jejich nejnovější, nejmladší část – sociální sítě. Podat ucelenou představu o užívání a komunikaci v prostředí těchto nových a stále se rozvíjejících technologií, ale také představit jejich negativní stranu a obranu či prevenci proti ní. Obsah práce je zaměřen na vliv, jaký mají sociální sítě, popřípadě Internet, a také [sic] na rozvoj, výchovu a chování dnešní společnosti. Metodou komparace je porovnat hlediska [sic] vývoje užívání sociálních sítí, a také současné využitelnosti. Srovnat jejich užívání na úrovni demografické, tak geografické [sic]“ (s. 2).

Je otázkou, zda lze vůbec takto rozsáhlý záměr zpracovat na odpovídající úrovni a do adekvátní hloubky v omezeném rozsahu bakalářské práce. Autorovi se to podle mého názoru nepodařilo – pokud ano, tak jen velice povrchním způsobem.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.): Práce je rozdělena do šesti hlavních částí. V první z nich autor nejprve v rozsahu tří stran, což je výkon opravdu nevídaný, podává vymezení masmédií, jejich klasifikaci a historický vývoj, definici internetu (historii jeho vzniku se autor nezabývá), definici sociálních sítí a historii vzniku sociálních sítí. Na zbývajících pěti stranách kapitoly pak obecně charakterizuje nejvýznamnější vybrané zahraniční a české sociální sítě (Twitter, MySpace, LinkedIn, Facebook, Lide.cz, Libimseti.cz, Spoluzaci.cz).

V další části se autor na rozsahu čtyř stran věnuje „fenoménu Facebook“. Zhruba na dvou stranách je nejprve shrnut heroický životní příběh zakladatele Facebooku Marka Zuckerberga, následuje mezinárodní přehled vývoje počtu uživatelů Facebooku a kapitolu uzavírá charakteristika jeho dopadu na lidské životy, kde se čtenář mj. dozví, že zaměstnanci jmenované společnosti mají stravování v práci zdarma a že „[t]ato společnost je jednoznačně vhodná pro cílevědomé a tvořivé lidi“ (s. 14).

Následující část podává v rozsahu jedné a půl strany přehled statistik počtu uživatelů sociálních sítí v různých částech světa. Kupříkladu se dozvíme, že v počtu sociálních sítí na osobu dominuje Asie, nejméně sociálních sítí je využíváno v zemích Severní Evropy a v „České Republice [sic]“ připadá na jednoho uživatele 1,9 sítě.

V další kapitole, čítající tři strany, autor nejprve podává přehled hodnocení internetu a intenzity jeho užívání napříč různými věkovými skupinami obyvatelstva (z výkladu není zřejmé, zda je tento přehled omezen pouze na český kontext, nebo má mít globální platnost), následně v jednom odstavci charakterizuje „předmět užití sociálních sítí mladistvými“ a ve zbývajících částí kapitoly podává asi na jedné straně výklad dopadů sociálních sítí na výchovu mládeže.

Předposlední část práce pojednává zhruba na třech stranách o využití sociálních sítí pro účely reklamy a pro účely vnitropodnikové komunikace. Není mi zcela zřejmé, proč autor tyto dva diametrálně odlišné způsoby využití sociálních sítí zahrnuje do jedné kapitoly – „využití sociálních sítí pro zefektivnění komunikace mezi zaměstnanci“ podle mého názoru nespadá pod „komerční využití sociálních sítí“, které stojí v názvu kapitoly.

Závěrečná, nejrozsáhlejší kapitola (o rozsahu necelých devíti stran) pojednává o „rizicích v prostředí sociálních sítí a jiných elektronických médiích [sic]“. Po krátkém úvodu, v jehož závěru se dozvíme, že „[p]odle

názorů psychologa [sic] Marshalla McLuhana [...] se z většiny lidí stávají „kybernetici“ (s. 24), aniž by nám tento pojem byl dále jakkoli vysvětlen, autor jako „první problém“ v jednom odstavci charakterizuje internetovou závislost, dále charakterizuje jako „prvotní problém“ ztrátu osobních dat a vlastní identity na sociálních sítích, čemuž věnuje zhruba jednu stranu, asi na čtyřech stranách pak podává výklad kyberšikany a míry jejího výskytu v ČR v porovnání se zbytkem světa, jeden odstavec věnuje zdravotním rizikům spojeným s využíváním internetu, a v rámci téhož oddílu pak ještě přibližně na jedné straně pojednává o možnostech prevence některých uvedených rizik.

Z předchozího výkladu by měl být více než patrný zcela neurčitý záměr práce a jemu odpovídající povrchnost a nesourodost jejího obsahu. V podstatě každá z kapitol (v některých případech i podkapitol) by mohla být podstatně rozvinuta a mohla by se sama stát námětem bakalářské, potažmo diplomové práce. V předložené práci ovšem každá z kapitol nabízí pouze krajně povrchní a minimálně informativní pohled na dané téma, a čtenář se tak po jejím přečtení v zásadě nic nedozví.

Autorův projev je rovněž nepřesvědčivý v tom ohledu, že jeho způsob zpracování témat jednotlivých kapitol působí poněkud nesystematicky a selektivně (možná v závislosti na zdrojích, které se mu podařilo shromáždit). Tak např. kapitola 6 věnovaná využití sociálních sítí v komerční praxi pojednává pouze o jejich využití v oblasti reklamy a v oblasti vnitropodnikové komunikace. Pominu-li již výše zmíněnou skutečnost, že mi není zřejmé, jak spadá komunikace mezi zaměstnanci prostřednictvím sociálních sítí pod jejich komerční využití, pak z autorova výkladu není poznat, zda existují pouze uvedené dva způsoby komerčního využití sociálních sítí, nebo zda existují ještě nějaké jiné, a pokud ano, proč autor zvolil pouze právě tyto dva. Totéž pak platí i pro další kapitoly, zejména pro kapitolu 7.

Zcela samostatnou pozornost pak zasluhuje autorova práce se zdroji, která naprosto neodpovídá standardům vědecké práce. S odbornou literaturou totiž autor pracuje jen výjimečně. V drtivé většině práce čerpá z internetových zdrojů neodborného charakteru (soukromý blog, seminární práce studenta prvního ročníku Masarykovy univerzity, stránky typu www.internetprovsechny.cz, www.tyinternetny.cz, www.chci.cz apod.) a na jejich věrohodnosti nic nemění fakt, že je např. o autorovi jednoho hojně citovaného blogového článku (jistém brněnském daňovém poradci) v práci psáno jako o „specialistovi“ (s. 5 a 6). Kromě toho jsou některé z uvedených internetových odkazů nefunkční a některé pojednávají o něčem zcela jiném, než je v práci v souvislosti s nimi uvedeno (např. zdroje č. 14 a 18). Práce navíc postrádá jakoukoli komparaci používaných zdrojů a některé kapitoly jsou zpracovány zcela nebo téměř zcela na základě použití jediného zdroje – viz zejména kapitolu 5, kapitolu 3 a potažmo i kapitolu 4. Rovněž je třeba zmínit, že autorova práce se zdroji není zcela spolehlivá, jelikož přinejmenším v jednom případě tvrdí v práci něco jiného, než je uvedeno v citovaném zdroji – viz s. 5 dole, kde autor uvádí, že již zmíněný specialista na marketingovou komunikaci Václav Baženov označuje devadesátá léta za pravěk sociálních sítí, zatímco dotyčný specialista ve svém citovaném článku ve skutečnosti označuje za pravěk sociálních sítí léta padesátá. Jen o dva odstavce výše pak před odkazem na tentýž zdroj autor zase uvádí informace, které se v daném zdroji vůbec nenacházejí (mám na mysli druhou větu; první je z článku naopak téměř doslova opsána).

Co se týče korektnosti práce s citovanými zdroji, konkrétně tištěnými, je pak třeba uvést ještě jeden závažný nedostatek předložené práce, a to ten, že autor v odkazech na tištěné zdroje neuvádí čísla stran (výjimkou jsou tři odkazy – dva na s. 4 a jeden na s. 20). Korektnost práce s těmito zdroji je tak proto prakticky nemožné jakkoli ověřit a dochází tím k porušení etiky vědecké práce.

Poslední výtka pak směřuje k nevyhovujícímu zpracování cizojazyčného resumé, které je toliko doslovným anglickým překladem závěru práce – resumé nemá být totéž, co závěr.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.): Jazykový projev autora vykazuje řadu nedostatků. V práci se opakovaně vyskytují překlepy a stylistická pochybení, v jejichž důsledku některé věty nedávají smysl (pro ilustraci viz krátkou citovanou pasáž v oddílu „Cíl práce“ tohoto posudku). Ojediněle se v práci vyskytují i hrubé pravopisné chyby (viz „nebyt Markoví soutěživosti“ na s. 11). Dále mi není jasné, proč autor píše název České republiky s velkým „R“ (s. 9, 13, 16, ...), na základě čeho překládá anglický výraz „flaming“ (podněcování hádek v internetových diskusích) jako „nářez“ (s. 28) a proč na některých místech uvádí termíny „masová média“ a „sociální sítě“ s velkým počátečním písmenem (s. 24 a 33).

Co se týče průběžných odkazů na použité zdroje, autor z nějakého důvodu neuvádí odkazy dle standardních norem v poznámkách pod čarou, ale uvádí je přímo v textu ve formátu „(autor, rok)“. Jak jsem již navíc podotkl výše, u odkazů na tištěné zdroje až na tři výjimky autor neuvádí čísla stran.

Bibliografické záznamy použitých zdrojů v závěrečném seznamu literatury rovněž vykazují řadu nedostatků. V seznamu tištěných zdrojů je autor nejednotný v zápisu čísla jejich vydání – někde je uvádí ve formě „1. vyd.“, jinde ve formě „Vyd. 1.“, opět jinde ve formě „vydání 1.“, u některých zdrojů dokonce ve formě „vydání první“ a někde je neuvádí vůbec. V seznamu internetových zdrojů je pak nedostatků více. U některých uvádí místo názvu článku název serveru (např. zdroj č. 13), u některých uvádí místo názvu serveru název článku (např. zdroj

č. 15), u řady z nich nepatřičně uvádí „číslo“, i když se nejedná o seriálovou publikaci, u některých je podtržen internetový odkaz, zatímco u jiných je podtržení odstraněno. Všechny bibliografické odkazy by dále měly být správně zakončeny tečkou, v práci tomu tak nicméně není.

Přílohy jsou až na neadekvátní způsob odkazování na příslušné zdroje v pořádku.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.): Práce jako celek je velice slabá, vykazuje zcela zásadní obsahové i formální nedostatky a dle mého názoru nesplňuje minimální požadavky kladené na bakalářskou práci. Na základě důvodů, které jsem shrnul výše, ji proto doporučuji k celkovému přepracování. Navrhuji, aby si autor zvolil užší téma, stanovil si jasnější záměr a s využitím *odborných zdrojů* zhotovil novou bakalářskou práci, která bude na adekvátní odborné úrovni, bude obsahově sevřenější a zvolené téma v ní bude zpracováno do odpovídající hloubky. Autor by se rovněž měl seznámit se zásadami etiky vědecké práce, s citačními normami, a v neposlední řadě by se také měl vyvarovat pravopisných a stylistických chyb.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři): Proč autor s výjimkou jediného zdroje (který byl v práci nicméně využit jen velice okrajově, konkrétně pouze na s. 5 – mám na mysli publikaci J. Jiráka a B. Köpplové *Média a společnost*) nepracoval s doporučenou odbornou literaturou uvedenou v zadání bakalářské práce (tj. s publikacemi *Člověk, média a elektronická kultura* od Marshalla McLuhana, *Masová média* od Jiráka a Köpplové, *Úvod do teorie masové komunikace* od Denise McQuaila a *Nová média a sociální sítě* od Antonína Pavlíčka)?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl): Nevyhověl.

Datum: 11. 5. 2014

Podpis:

